

**Sayın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız,
Sayın Başkan,
Meclisimizin Değerli Üyeleri,
Meclisimizin Saygıdeğer Onur Üyeleri,
Değerli Misafirler ve
Kıymetli Basın Mensupları,**

Ağustos ayı meclis toplantımızda görüşlerimi sizlerle paylaşmadan önce hepinizi şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız Sayın Cemil Çiçek, “2023 Vizyonu Bağlamında Yeni Anayasa Arayışları ve Sanayimizin Gelecek Perspektifi” konulu bu ayki meclis toplantımıza katılarak bizleri onurlandırdınız, zat-ı âlinize teşekkür ediyorum, hoş geldiniz, şeref verdiniz.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Ülkemiz, yaklaşık iki yıldır çok önemli bir konuya; yeni, demokratik, sivil bir anayasa yapmaya odaklanmış durumda.

Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kurulan Anayasa Uzlaşma Komisyonu, toplumun büyük beklentileri eşliğinde çalışmalarını sürdürüyor.

Bu konuya yönelik süreçte, değerli konuğumuz Sayın Cemil Çiçek, çok önemli bir role sahip. Meclis Başkanımız Sayın Çiçek’in, sürecin başında yaptığı “toplumun bütün kesimlerince benimsenecek daha katılımcı, şeffaf ve demokratik bir anayasa oluşturmak” çağrısı son derece önemliydi.

Deneyimli siyasetçi Sayın Çiçek’in yaptığı bu çağrıda, içinde bulunduğumuz çağın değerlerine yapılan vurgunun yanı sıra toplumun bütün kesimlerinin kabulünü dikkate alan bir yaklaşımın varlığını, İstanbul Sanayi Odası olarak çok önemli ve değerli bulduğumuzu burada özellikle ifade etmek istiyorum.

Türkiye’nin, askeri darbenin ürünü olan anti demokratik bir anayasayla 30 yılı aşan bir süredir yoluna devam ediyor olması, şaşırtıcı olduğu kadar üzücü de.

Ekonomi, siyaset, eğitim, sağlık ve diğer alanlarda olduğu gibi anayasa ve hukuk alanında da çağdaş gelişmiş ülkelerin sahip olduğu evrensel standartlara kavuşmamızın bir zorunluluk olduğuna inanıyorum.

Çünkü biz toplum olarak, standartları yüksek demokratik düzeni hak ettiğimiz gibi 2023 yılına gelindiğinde de, gelişmiş birinci sınıf demokratik ülkeler liginde olmayı hedeflemiş bir ülkeyiz.

Meclis Başkanımız Sayın Cemil Çiçek’in, teşvik edici ve uyarıcı değerli çabalarına rağmen; anayasa çalışmaları maalesef temposu düşük bir seyir izliyor. Bu konuda umutlu olmaya devam ediyoruz, ancak kaybedecek fazla bir zamanın olmadığını da biliyoruz.

Ortaya çıkacak sonucu gerçekten çok merak ettiğimizi ifade ederken Sayın Çiçek'in, bu konudaki düşüncelerini büyük bir ilgi ve heyecanla dinleyeceğimizi zat-ı alileriyle paylaşmak istiyorum.

Değerli Meclis Üyelerimiz,

Yeni anayasa arayışları hakkındaki düşüncelerimi, 2023 Vizyonu ve sanayimizin gelecek perspektifi bağlamında ifade etmeden önce ülkemizin ve dünyanın gündeminde olan bazı konulara değinmek istiyorum.

ABD kaynaklı ekonomik açıklamalar, özellikle para musluklarının kısılacak olması geliştirmekte olan ülkelere endişeleri giderek artırırken son yıllarda tanık olduğumuz tablo değişmeye başlıyor.

Geliştirmekte olan ülkelerin sergilediği başarılar sarsıntı yaşamakta. Bu sarsıntıya karşılık gelişmiş ülke ekonomilerinde bir toparlanma ve iyileşmenin yanı sıra bu ülkelerin ekonomik açıdan avantajlı konuma geçmeye başlamaları dikkat çekiyor.

Yatırımcılar, riskli varlıkları terk etmeye başlayınca geliştirmekte olan ülkelere son üç ayda 1,3 trilyon dolar paranın çıkış yaptığı belirtiliyor. Bu çıkış, kaçışın yaşandığı ülkelere merkez bankalarının döviz rezervlerinin 80 milyar doları aşacak şekilde erimesine neden oldu.

Siyasi baharlar gibi ekonomik baharların da kışa dönmeye başladığı bu küresel kritik süreçte, her açıdan istikrarın ülkemiz için çok önemli olduğunu bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Ekonomi, toplumsal barış ve huzurun varlığı için her zamankinden çok daha önemli bir role sahip. Kur ve faizdeki kontrolsüz bir artış ekonominin yavaşlamasına, enflasyon üzerinde baskı oluşturarak toplumun bütün kesimlerinin fakirleşmesine neden olur.

Herkesin fakirleştiği bir ortamda devlet, ihtiyaç duyduğu vergiyi kimlerden alacak? Doğrusu, bunun cevabını çok merak ediyorum.

Küresel çaptaki kritik ekonomik süreçte Türkiye'de kamu ekonomisi, hem özel sektörümüze hem de Brezilya, Hindistan ve Güney Afrika gibi bazı geliştirmekte olan ülkelere göre önemli avantajlara sahip.

Örneğin Türkiye'nin bütçe açığının milli gelire oranı yüzde 2, kamu borç yükü ise yüzde 36 düzeyinde. Devletin kısa vadeli dış borç yükünün olmaması önemli bir avantaj. Ama madalyonun diğer yüzünde, herkesi endişeye sevk eden bir özel sektör bulunmakta.

Özel sektöre ait dış borç ve cari açık Türkiye için büyük bir risk. Kamu rahat bir görünüm sergilerken en büyük risk özel sektörün omuzlarında.

2013 yılı ilk yarı sonu itibariyle 180 milyar dolara ulaşan özel sektörün yurtdışından sağladığı toplam kredi borç stokunda geçtiğimiz yılsonundan beri %5,9 oranında artış gerçekleşmiş. Bu borcun uzun vadeli olanı 143 milyar dolar, kısa vadeli olanı ise 37 milyar dolardır.

2013'ün ilk yarısında özel sektör borçlanmasının özellikle kısa vadeli kaynaklardan gerçekleşmiş olması, riskli bir gelişmedir.

Döviz kurlarındaki olası aşırı artışların bu açık pozisyon nedeniyle reel sektörün mali yapısını olumsuz etkileyebileceğini dikkatinize sunmak istiyorum.

Sanayi kesiminin toplam dış kredi borcu 32,5 milyar dolardır. Bunun 31,5 milyar doları uzun vadeli, 1 milyar doları ise kısa vadelidir. Her ne kadar burada büyük bir risk görünmüyor olsa bile sanayi kesiminin bankacılık sistemi üzerinden kullandığı kredileri göz ardı etmeyelim. Bu kredileri de dikkate aldığımızda sanayi kesiminin taşıdığı riskin daha da arttığını söyleyebiliriz.

Sermayenin giderek gelişmiş ülkelere yönelmeye başladığı bir dönemde özel sektörümüzün üstlenmiş olduğu riski dikkate alarak Türkiye'de finansal istikrara çok daha fazla önem vermemiz gereken bir süreçteyiz. Bu noktada, Merkez Bankamızın bağımsızlığına ve itibarına önem vermemiz gerektiğini bir kere daha ifade etmek istiyorum. Merkez Bankamız, bugüne kadar bizlere güven verdi, bundan sonra da güven vereceğine inanıyorum.

Döviz kurundaki oynaklık, borsa endeksindeki dalgalanmalar ve enflasyon başını yeniden kaldırma emareleri sergiliyor. Bu emareler ve dalgalanmalar eşliğinde, Türkiye'de 1990'lı yıllarda yaşanan kısa vadeli haksız kazançları özleyenler, sahnedeki yerini almaya başladı.

Üretimi sevmeyen ve korkan, sıfır maliyet ve risk ama maksimum kar anlayışına sahip olanlar, bu fırsattan istifade etmeye çalışıyor.

Sanayi sektörü olarak taşıdığımız risk önemli. Bu nedenle kimse endişelerimizi ve yaptığımız yapıcı eleştirileri sakın yanlış anlamasın. Buna rağmen yanlış anlayanlar varsa bunlar tuzu kurulardır.

1990'lı yılların, ekonomiyi borsa, döviz ve faiz üçgenine sıkıştırmış rantiyeci kapitalizmini özlemek ve savunmak, İstanbul'un finans merkezi olma hedefiyle de bağdaşmıyor.

Türkiye'de ekonomik aktivitenin, çağdaş dünyanın prensip ve kurallarına göre yapılması, üretime odaklanmak artık bir zorunluluk haline geldi. Bunu kavrayamayanlar, dünyanın ve Türkiye'nin gerçekleriyle çatışıyor. Şahsi kanaatim: Kazanan değil kaybedecekleri yönündedir.

Türkiye, dünyanın en genç ve dinamik nüfuslarından birine sahip. Avrupa, yaşlı nüfusa sahip olmanın sıkıntılarını bugünden yaşarken bizim, bu konudaki avantajımızı doğru politikalarla iyi değerlendirmemiz gerekiyor.

Genç nüfus için aş, iş, umutlu bir gelecek yaratmak zorundayız. Bunun da yolu üretimden geçiyor. Son yıllarda dünyanın gıptayla baktığı yüksek ekonomik büyüme rakamlarını yakaladık. Ancak geçen yıl sert bir düşüşle yüzde 2,2'lik bir büyüme gerçekleştirebildik. Bu yıl,

geçmiş yıllardaki gibi yüksek olmamakla birlikte dünya ortalamasının üstünde bir büyüme bekliyoruz.

Haziran-2013 Sanayi Üretim Endeksi'ndeki yüzde 4.2'lik artış, hepimiz için bir moral ve umut kaynağı oldu.

Bu veriler, ekonominin yaz aylarına girilmesiyle birlikte olumluya dönüş sinyalleri vermeye başladığını göstermesi açısından önemli.

Bu artışı özellikle ihracat ve iç piyasa beklentilerindeki iyileşmeye bağlayabiliriz. Bir başka deyişle, Sanayi Üretim Endeksi'ndeki pozitif yükselişi, sanayicinin üçüncü çeyreğe ciddi bir hazırlığı olarak değerlendirmek doğru olacaktır.

Çünkü yükselişi tetikleyen en önemli faktörlerden birinin sermaye malı imalatındaki yüzde 13,8'lik artış olduğu görülmektedir. Bu veri, sanayideki yatırım harcamalarında ilk yarıda görülen olumsuz gelişmenin kırıldığını göstermesi açısından da çok önemli.

Yılın ikinci yarısında iç talepte canlanma biraz daha desteklenirse, kur ve faizde bugün yaşanan yüksek ateş kontrol altına alınıp tekrar istikrarlı bir süreç başlarsa 2013 yılı büyüme programındaki yüzde 4'lük hedefin tutturulması mümkün olacaktır.

Biz, İstanbul Sanayi Odası olarak doğruya doğru, yanlışa yanlış diyen bir anlayışa sahibiz. Bir kere daha ifade edecek olursam, üretime odaklı bir ekonomiyi savunuyoruz. Bu anlayış çerçevesinde düşüncelerimizi, sıkıntılarımızı ve projelerimizi devletin ilgili kurumları ve kamuoyuyla paylaşıyoruz, paylaşmaya da devam edeceğiz.

Ekonomi yönetimi, kısa bir süre önce savunduğumuz bir düşünceye yönelik hepimizi mutlu eden çok önemli bir adım attı.

BDDK'nın sermaye yeterliliği, karşılık ve kredi mevzuatına ilişkin değişiklikler konusunda atmış olduğu adımlar, tüketimi değil yatırımı ve istihdamı artırıcı kredilere pozitif ayırmacılık getirmesi açısından çok önemli.

Bu indirimler, ihracatçı ve KOBİ niteliğinde kuruluşların kredi imkânlarını artıracak, bu da sanayi sektörünün finansman sıkıntısının hafifletilmesine katkı sağlayacak bir umut ışığıdır. Bu nedenle, BDDK yönetimine, şahsım ve İstanbul Sanayi Odası adına teşekkür ediyorum.

Finansal dalgalanmanın yaşandığı dönemlerde, kamu bankalarının sergilediği sorumlu, yapıcı ve destekleyici tutum reel sektörümüz ve toplum tarafından takdire şayan görülmektedir. Böyle dönemlerde tüm bankaların reel sektörle olan ilişkisinde sağduyulu hareket edip, uzun vadeli, güvene dayalı bir yaklaşım sergilemeleri herkesin yararına olacaktır.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyelerimiz,

Türkiye, herkese büyük maddi ve manevi bedeller ödeten çatışma dönemini ve ortamını çok şükür bir süredir geride bırakmış durumda. Barıştan herkesin kazançlı çıktığını bugün hepimiz

yaşayarak görüyoruz. Bunun kıymetini herkes çok iyi bilmeli. Türkiye'nin yaşamakta olduğu barış ve huzurdan rahatsız olabilecek bazı çevrelerin varlığını dikkate alarak olası nifak çabalarına karşı çok dikkatli olunmalı.

Ülkemiz, sınırları içinde bir barış yaşarken sınırlarımızın ötesinde Ortadoğu'da büyük bir kaos ve çatışma yaşanıyor. Bölgemizde yaşanan bu olumsuz tablonun daha da kötüleşmesi hatta böyle giderse büyük bir bölgesel savaşa evrilmesi ihtimal dâhilindedir.

Dünyanın güçlü ülkeleri, bölgemizde yaşanan bu olumsuz tablo karşısında çözüm ve barış doğrultusunda birlikte hareket edip, ilkeli bir tutum sergilemek yerine; merhamete, adalete, masumiyete ve seçmenin tercihinin önem vermeyen jeopolitik çıkar ve ilkelere göre hareket ediyor. Yaşanan insanlık dramı karşısında realist hesaplarla kayıtsız duruş sergilenmesini ahlaki ve vicdani bulmuyoruz.

Ortadoğu'da kördüğümüne dönüşen politik gelişmeler, başka açılardan olduğu gibi dış pazar açısından da ülkemizi olumsuz etkilemektedir.

Türkiye, geçtiğimiz 10 yıllık dönem boyunca ihracatta büyük bir sıçrama kaydetmiştir. Bu gelişmede sektörel çeşitlenmenin yanı sıra ihracatımızın pazar bileşiminde yaşanan olumlu gelişmeler büyük rol oynamıştır.

Söz konusu dönem boyunca hem ihracat yaptığımız ülke sayısı artmış, hem de ihracat pazarımızda bölgesel ağırlık Avrupa Birliği ülkelerinden Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Asya ülkelerine doğru yayılma göstermiştir.

Ancak Türkiye'nin içinde bulunduğu coğrafyada biraz önce ifade ettiğim gibi önemli belirsizlikler ve çatışmalar yaşanıyor. Bu ortamda alınacak kararlarda bölge ülkeleriyle olan ticaret ilişkilerimizin oldukça hassas dengelere dayandığı açıktır.

Son derece kaygan bir politik zemine sahip olan Ortadoğu'da akılcı politikalar eşliğinde dikkatli ve dengeli adımların atılmasına önem vermeliyiz. Bunu yaparken, barış ve huzurun sağlanması doğrultusunda dünya kamuoyunu harekete geçirecek çabalara da hız verilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Meclis Başkanımız Sayın Cemil Çiçek'in, yabancı ülke parlamento başkanlarına yaptığı "tarihi sorumluluk" çağrısını çok önemli buluyoruz. Uluslararası toplumun; bu çağrıdaki sağduyuya önem vermesi, sorumluluklarının gereğini yerine getirmesi Ortadoğu'da uzun vadeli istikrar ve barışa katkı yapacaktır.

Son yıllarda ihracatımızdaki payı %40'ın altına düşse de Avrupa Birliği pazarı, sanayimizin birçok stratejik sektörü açısından halen oldukça kritik bir konumdadır. Son küresel ekonomik gelişmelerin bir sonucu olarak daha önce de ifade ettiğim gibi gelişmiş ülkeler ekonomik açıdan avantajlı bir konuma geçiyor.

Çok sayıda gelişmiş ülkeyi içinde barındıran Avrupa Birliği, sahip olduğu demokrasi standardı, ekonomik zenginliği ve yüksek yaşam kalitesiyle ülkemiz için bir cazibe merkezi olmaya devam etmelidir. Bu amaçla, Avrupa Birliği'ne tam üyelik sürecine yeniden ivme kazandırmalıyız.

Bu noktada; uzman bir kurum olan, kurucusu olduğumuz İktisadi Kalkınma Vakfı önemli bir rol oynayabilir. Bu vakıfla, güçlü bir işbirliği içindeyiz. Vakfın, yakın bir tarihte yapılacak olan genel kurulu için 20 delegemizi belirlemiş durumdayız. Değerli arkadaşlarımıza da, bu görevlerinin hayırlı olmasını diliyorum.

Bu konuda sonuç olarak; yüzünü Doğu'ya ve Batı'ya her ikisine birden çevirmiş, Avrupa'yla güçlü bağları olan bir Türkiye'nin değişim sancıları yaşayan coğrafyalar için güçlü bir model ülke olabileceğini düşünüyorum.

Saygıdeğer Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız, Sayın Başkan ve Kıymetli Meclis Üyelerimiz,

Yeni anayasa arayışları hakkındaki düşüncelerimi, 2023 Vizyonu ve sanayimizin gelecek perspektifi bağlamında şimdi sizlerle kısaca paylaşmak istiyorum.

Türkiye'deki anayasal gelişmelere tarihsel süreçten baktığımızda çok ilginç bir kesit karşımıza çıkıyor. Bugüne kadar, 1876 yılındaki ilk anayasayla birlikte beş anayasa yapıldı. İlk anayasayı sırasıyla 1921, 1924, 1961 ve 1982 anayasaları takip ederken bu topraklarda adeta bir anayasa enflasyonu yaşandı.

Bu anayasaların hepsinin olağanüstü dönemlerde yapıldığı bir gerçek. Bu gerçeğin yanı sıra demokrasinin askıya alındığı ara dönemlerde, dar gelen anayasayı terzi mantığına yaraşan bir mantıkla genişlettiler, geniş olduğu düşünülen anayasayı da bir süre sonra daralttılar. 1961 ve 1982 anayasaları bunun somut örneğidir.

Bir başka gerçeğe değinecek olursam, ülkemizde anayasal gelişmeler, toplum mühendisliği mantığı eşliğinde yaşanırken toplumun kendisi seyirci durumunda kalmış veya kalmak zorunda bırakılmıştır.

Anayasa, bir devletin yönetim biçimini, bireylerin temel hak ve hürriyetlerini belirleyen, güvence altına alan bir toplum sözleşmesidir.

Bir ülkede bu sözleşmeyi, olağanüstü durumun arkasına sığınıp toplumu kurtardığını iddia eden kurtarıcılar hazırlıyorsa orada bireyin hak ve hürriyetlerden çok devletin çıkarları korunur ve kutsanır. Buna da kimse demokrasi diyemez.

Çağdaş demokratik toplumlar, kurtarıcılardan medet ummayan toplumlardır. Ne mutlu bize ki, toplum olarak artık kurtarıcılardan medet ummayan bir anlayışa kavuşmuş durumdayız.

Yeni, sivil demokratik anayasaya toplumun büyük bir çoğunluğu destek veriyor. Bu toplumsal anlayışa ve desteğe siyasi partilerimiz gereken önemi verip, toplumumuzu arzu ettiği yeni anayasaya mutlaka kavuşturmaları gerektiğine inanıyorum.

Dünyada iki farklı kalkınma modeli yarış halindedir. Yasakçı, odağında devletin olduğu otoriter kalkınma modelinin karşısında; özgürlükçü, odağında bireyin ve hür teşebbüsün olduğu demokratik ikinci bir kalkınma modeli var. İstanbul Sanayi Odası olarak, ikinci modeli tercih eden bir anlayışa sahip olduğumuzu burada özellikle ifade etmek istiyorum.

Türkiye'nin 2023 Vizyonu, büyük hedefleri içermektedir. Dünyanın ilk on büyük ekonomisi arasına girmek, yılda 500 milyar dolarlık ihracat yapmak büyük hedeflerin başında geliyor. Bu hedeflere ulaşmak için sağlam bir ekonomi, bilim ve eğitim altyapısına sahip olmak kadar özgürlüklere dayalı hukuksal yapı da büyük bir önem taşıyor.

Gelişmiş demokratik ülkeler liginde demokratik standartların yüksekliği, bireyin temel hak ve hürriyetlerinin anayasal güvence altında olması, yaşam kalitesinin yüksekliği bilinen gerçeklerdir. Bu gerçeklere önem verip, bunları ülkemizde hayata geçirmeye başladığımız takdirde 2023 Vizyonundaki hedefleri gerçekleştirebiliriz.

Emek yoğun sektörlerle, ucuz işçilikle varacağımız yere vardık. Ancak; katma değeri yüksek ürünler, sahip olduğumuz patent hakları, özgür düşünceli girişimciler, gelişmiş Ar-Ge merkezleri ülkemizi gelişmiş birinci sınıf demokratik ülkeler ligine taşıyabilir. Bu noktada, hukuk ve özgürlükler son derece önemli.

Abartıya kaçan yasakçı mantık ve yaklaşımlar, ülkemizde özgür düşünceyi ve yaratıcılığı çok olumsuz etkiledi. Bizim, yüzyılda ürettiğimiz toplam patent sayısını ABD birkaç yılda üretiyor. O halde, "daha fazla özgürlük, daha fazla zenginlik" dememiz gereken bir dönemdeyiz.

Farklılıkları zenginlik olarak görmeliyiz. Eski köye yeni adet getirenlerden korkmamalıyız. Bir an önce kavuşmayı arzu ettiğimiz yeni anayasa, bu anlayışa mutlaka sahip olmalı.

Gönül ister ki, ekonomik kalkınmamızı, yatırımlarımızı kendi öz kaynaklarımızla yapalım. Ama ülkemiz, ekonomik kalkınmasını kendi kaynaklarıyla finanse edecek durumda değil. Tasarruf oranının düşüklüğü ürkütücü bir hal almış durumda.

Dış kredi, uzun vadeli yabancı sermaye yatırımı bizim için büyük bir ihtiyaç. Bunun için de hukuksal güvenceye sahip olmak bir zorunluluk arz ediyor.

Gelişmiş demokratik ülkeler liginde, bürokratik saltanatın yokluğunu dikkatinize sunmak istiyorum. Bürokratik kibir, buyurganlık ve hesap vermezlik Türkiye’de bir sorun olarak varlığını sürdürmeye devam ediyor.

Siyasetçi yanlış yaptığında bedelini seçimi kaybederek, müteşebbis yanlış yaptığında bedelini ekonomik zararlar; hatta iflas ederek, özel sektör çalışanı yanlış yaptığında bedelini işini kaybederek ödüyor. Peki, bürokrat yanlış yaptığında niye bedel ödemiyo?

Bu çarpık ve adaletsiz duruma artık daha fazla kayıtsız kalınamaz. Türkiye’de yaşanması arzu edilen dönüşüme bürokrasi de mutlaka uyum sağlamalı. Bu amaçla, yasalarımızdaki bürokratik imtiyazların kaldırılması, bürokrasinin de performans kriterlerine tabi olması gerektiğine inanıyoruz.

Kapsamlı bir demokratikleşme paketi, yeni, sivil demokratik bir anayasa; ülkemizde arzu ettiğimiz yeni bir heyecan ve umut dalgasını yaratacaktır. Bu aynı zamanda, Türkiye’yi bölgemizde ve dünyada yıldızı parlak bir konuma getirecektir. İstanbul Sanayi Odası olarak, ülkemizin bunu başaracağına inanıyoruz. Bu başarıya giden yolda her türlü desteği vermeye hazırız.

Sayın Meclis Başkanımız, Sayın Başkan, Meclisimizin Değerli Üyeleri, Kıymetli Onur Üyelerimiz ve Değerli Basın Mensupları,

Ana gündem maddemizle ilgili düşüncelerimi burada noktalarken bir başka konuya değinmek istiyorum.

İstanbul Sanayi Odası olarak Türk sanayisinin fotoğrafını çekerek sonuçlarını kamuoyuna duyurmaya devam ediyoruz. Geçen ay “Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” araştırmasını yayınlamıştık. Bu çalışmanın ardından Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırması sonuçlarını da bu hafta başında kamuoyunun dikkatine sunmuş bulunuyoruz.

Nispeten daha küçük ölçekli kuruluşların aynası niteliğinde olan “Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” 2012 yılı sonuçlarına baktığımızda özetle karşımıza şu sonuçlar çıkıyor:

İkinci 500’de üretimden satışlar yüzde 5,9 oranında artış göstermiş.

Bir önceki yıla göre kar eden kuruluş sayısı 375’den 417’ye çıkarken, zarar eden kuruluş sayısı 125’den 83’e gerilemiş.

Aynı dönemde satış karlılığı oranı da yüzde 3,2’den yüzde 4,9’a yükselmiş.

2012 yılında İkinci 500'ün ihracatı yüzde 4,6 oranında artarak 9,7 milyar dolar olmuştur. İkinci 500'ün Türkiye ihracatı içindeki payı yüzde 6,3'tür.

İhracatın sektörel dağılımına bakıldığında, liderliği yüzde 23,7 payla dokuma, giyim eşyası, deri ve ayakkabı sanayi alırken, bu sektörü yüzde 16,7 payla metal eşya, makine teçhizat ve mesleki aletler sanayi, yüzde 15,6 payla gıda, içki ve tütün sanayi izliyor.

Göstergeler, 2012 yılında İkinci 500 Büyük Kuruluş'un finans yapısının da bir önceki yıla göre iyileştiğini ortaya koymakta. Ancak borç/öz kaynak oranının yüzde 130'lar düzeyinde olması, kuruluşların borç bağımlılığını göstermesi açısından oldukça önemli, ayrıca kuruluşların kur ve faiz hareketlerine ne kadar duyarlı olduğunu da göstermektedir.

İkinci 500 Büyük Kuruluş'un 2012 sonu itibariyle borçlarının yüzde 72,4'ü kısa vadeli, yüzde 27,6'sı ise uzun vadeli. Nispeten daha küçük ölçekli kuruluşların yer aldığı İkinci 500'de kısa vadeli borçların yüzde 70'lerin üzerine çıkması, bu kuruluşların uzun vadeli kaynak bulmakta zorlandıklarını göstermektedir.

Bu gelişmeler doğrultusunda, iki araştırmanın neticesinde 1000 Büyük Sanayi Kuruluşumuz, 2012 yılında 488,5 milyar TL değerinde satış gerçekleştirerek, 74 milyar TL katma değer yaratarak, 805 bin işçi çalıştırarak ve 73,4 milyar dolarlık ihracat yaparak ülke sanayi katma değerinin yüzde 27'sini ve sanayi ihracatının yüzde 50,1'ini gerçekleştirmiştir.

Bu veriler ve 2013 yılındaki gelişmeler ışığında genel bir değerlendirme yaptığımızda da şunları söyleyebiliriz:

Birinci 500'de olduğu gibi şirketlerimiz, yurt dışından ucuz elde edilen borçlar konusunda dikkatli olmalıdır. Özellikle özel sektör şirketlerinin döviz pozisyonu ve dış borçları dikkate alındığında, son dönemlerde döviz kurlarında yaşanan artışların konuşmanın başında da belirttiğim gibi sanayi sektörünü olumsuz etkileyeceği çok açık.

2012 ikinci 500 sonuçları da, Türkiye'de sanayinin katma değeri yüksek ürünlere yeteri kadar yönelmediğini göstermekte. Özel bilgi ve beceriye dayalı, katma değeri yüksek bir üretim yapısına geçiş temel amacımız olmalıdır. İkinci 500 büyükte yer alan şirketler de kendi hedef ve stratejilerini bu yönde geliştirmelidir.

2012 yılında Birinci 500 kuruluşta olduğu gibi, İkinci 500 kuruluşta finansal istikrardan yarar sağlamış. Bunun kıymetini iyi bilmemiz gerektiğini bir kere daha önemle ifade etmek istiyorum.

Sonuç olarak, küresel ekonomik risklerin giderek arttığı bir dönemde karamsarlık bize hiçbir şey kazandırmaz. Temkinli bir iyimserlik eşliğinde üretim aşkımızı koruyarak yolumuza devam etmemiz gerektiğine inanıyorum.

Sayın Başkan ve Meclisimizin Değerli Üyeleri,

Oda olarak, yoğun bir faaliyet ve etkinlik sürecinden geçiyoruz. Bu bağlamda bazı gelişmeleri de kısaca sizlerle paylaşmak istiyorum.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin 69'ncü Genel Kurulu'na 24 delegeyle katılım sağladık. Sanayi Odaları Konseyi'nde 7 üyemiz aktif görev alırken Şahsım da, Konsey Başkanlığı görevini üstlendi. Bu vesileyle Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin yeni yönetimini tebrik ediyor, çalışmalarında başarılar diliyorum. Yeni dönemde, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile ilişkilerimizin güçlenerek devam edeceğine dair inancım tamdır.

İstanbul Sanayi Odası olarak, Meclis Üyelerimizin katılımıyla, ekonomik durumun ve yatırım ortamının yerinde incelenmesi, bölgedeki sanayicilerle karşılıklı işbirliği imkânlarının görüşülmesi ve Odalar arasında iletişimin güçlendirilmesi amacıyla, çeşitli illere meclis seyahatleri düzenlemeyi planlıyoruz.

2013 yılının ilk Meclis seyahatini 20-22 Eylül 2013 tarihlerinde Diyarbakır ve Mardin illerimize yapacağız. Bu ziyaretimize büyük bir önem veriyoruz. Bütün bölgeleri ekonomik olarak kalkınmış bir Türkiye, herkesin yararınadır. Bu anlayıştan hareketle, ciddi ekonomik kalkınma sorunları olan bu bölgemiz için neler yapabiliriz sorusuna odaklanmış durumdayız.

Yerinde yapacağımız gözlem ve edineceğimiz bilgiler ışığında bu bölgemizin kalkınması için elimizden gelen her türlü desteği vereceğiz.

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu'nun 2013-2016 dönemi Çalışma Programında, "yüksek katma değerli, temiz üretim yapan sanayicimizin teşviki için İstanbul yakınındaki bölgelerde yeni organize sanayi bölgeleri kurulması" hedefi bulunmakta.

Bu hedef doğrultusunda çalışmalar yapmak üzere, İSO tarihinde ilk kez Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) Geliştirme İhtisas Kurulu oluşturuldu.

Başkanlığını, Yönetim Kurulu Üyemiz Sayın Nahit Kemalbay'ın yaptığı Kurul'a çok yoğun ilgi gösterilmiş, 49 Meclis ve Meslek Komitesi Üyesi Kurul'da görev yapmak istediğini belirtmiştir.

OSB Geliştirme İhtisas Kurulu; Oda üyeleri için yeni organize sanayi bölgeleri oluşturulmasını ve ıslah OSB girişimlerinin takip ve koordinasyonunu amaçlamaktadır.

OSB Geliştirme İhtisas Kurulu, ilk toplantısını 20 Ağustos 2013 tarihinde Odamızın Hizmet binasında gerçekleştirdi.

Kurulumuz, önümüzdeki günlerde muhtelif bakanlıklar, İstanbul Valiliđi ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi temsilcileri ve uzman kişilerin de katılımıyla çalışmalarını her ay toplanarak düzenli olarak sürdürecektir.

Sanayimizin teknoloji üreten, geliştiren, bilgi ve teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanan bir yapıya kavuşması gerekiyor. Bu çerçevede, sanayi ile üniversite arasında etkin bir işbirliğinin sağlanması büyük önem taşımaktadır.

Yönetim Kurulumuz bu hedefi gerçekleştirmek üzere, "İSO Üniversite-Sanayi İşbirliği ve Ar-Ge İhtisas Kurulu" adıyla hayata geçirilecek yeni bir oluşuma imza atıyor.

İhtisas Kurulumuz ile ilgili daveti siz Sayın Meclis Üyelerimize ve Meslek Komitesi Üyelerimize ilettik. İhtisas Kurulumuz, Odamıza ulaşan teyitler ile birlikte üyeleri belirlenerek önümüzdeki günlerde çalışmalarına başlayacak.

Sayın Türkiye Büyük Meclisi Başkanımız,

Türkiye ve bölgemizde önemli ekonomik ve siyasal gelişmelerin yaşandığı bir dönemde, zat-ı alinizin burada olması ve bizleri dinliyor olması, sanayimize ve sanayicilerimize verdiği önemin göstergesidir ve bizim için umut vericidir.

Yeni anayasa çalışmaları başlarken çok sayıda sivil toplum kuruluşundan görüş alınması son derece olumlu bir yaklaşımdı. Aynı yaklaşımın meclis komisyonlarında kanunlar görüşülürken de sergilenmesinin önemli olduğuna inanıyoruz.

Biz sanayiciler olarak, yeni yasama döneminde meclis komisyonlarında bundan böyle sanayiyi ilgilendiren konularda daha proaktif olmayı arzu ediyoruz. Türkiye'nin en güçlü sanayi odası olan İstanbul Sanayi Odası ile Büyük Millet Meclisimiz arasındaki diyalogun sürekli olmasını diliyoruz.

Sözlerimi burada noktalarken; Meclis Başkanımız Sayın Cemil Çiçek'e tekrar hoş geldiniz diyor, hepimizi, şahsım ve yönetim kurulumuz adına bir kere daha saygı ve sevgiyle selamlıyorum.